

var gaaet videre end til Juni-Grundloven, der i sig selv var et Kompromis, omend, som jeg udtrykkelig sagde, da jeg forleden forelagde vort Forfatningsforslag, et af de bedste og hæderligste, der nogen Sinde er sluttet i dansk Politik. Vi kunde have ønsket, at man var gaaet videre til Juni-Grundlovens Fædres Ideal, som var Etkammersystemet, som var Balthasar Christensens, som var Bondevennernes, som var det radikale Haandværker- og Intelligenspartis Ideal, hvilket tidt nok blev fremført paa den grundlovgivende Rigsforsamling. Vi kunde have ønsket, man var gaaet tilbage til det, som var Idealet for Frihedens Mænd her i Landet i Fyrreerne. Vi kunde altsaa have ønsket, at man var gaaet tilbage til det, som den Dag i Dag er vort Forfatningsideal, et Etkammersystem. Det forekommer mig, at ethvert Forsvar for Tokammersystemet, hvordan det saa end er, i sig selv indeholder en vis Mistillid til det egentlig folkevalgte Ting og til den Valgret, der staar bagved den lige og almindelige Valgret. Dette at have det ene Ting til at passe paa, at det andet ikke løber løbsk, indeholder i sig selv en vis Grad af Mistillid til den lige og almindelige Valgret. Den almindelige Valgrets Idé er, som jeg havde Lejlighed til at udvikle forleden Dag ved Forelæggelsen af vort Forfatningsforslag, ingenlunde i sig selv revolutionær; den er i høj Grad evolutionistisk, den betyder, at naar et Reformkrav har vundet Flertal blandt Landets myndige Befolkning, skal det gennemføres. Men tænk, hvilken Tid, hvilket Arbejde, hvilken Agitation, hvilken Organisation det kræver, inden et nyt stort Reformkrav har vundet Flertal blandt Landets Vælgere. Det kan gaa langsomt nok, der behøves ingen som helst Bremse. Jeg skal imidlertid ikke ved denne Lejlighed komme ind paa et Forsvar for det Forfatningssystem, som er vort, og som Folketingets Formand har tilladt, at man omtaler ved denne Lejlighed. Vort Forslag vil jo ogsaa komme paa Dagsordenen under denne Forhandling. Jeg skal ikke forsvare vort System, forinden der bliver rettet Angreb imod det. Saa vil jeg naturligvis forbeholde mig et Forsvar derfor.

Men efter at jeg har sagt dette, vil jeg straks tilføje, at man naturligvis ikke af

en moderat Regering, som den nuværende er, kan vente fremsat hverken Socialdemokratiets Forfatningsforslag eller blot et radikalt Forfatningsforslag, og sammenlignet med den nu bestaaende Forfatningsordning, Forfatningsordningen af 1866, skal jeg frit og uden Forbehold erkende, at det foreliggende Forslag indeholder betydelige og utvivlsomme Fremskridt. Det er ikke noget radikalt Forslag, det er ikke det Forslag, som det radikale Venstre fremsatte principalt i Samlingen 1909—10. Dette holdt sig ganske anderledes til Juni-Grundlovens Principper, navnlig dens Hovedprincip: fuldstændig det samme Vælgerkorps til Folketing og Landsting, men det er til en vis Grad det Forslag, som det radikale Venstre fremsatte subsidiært, for dog overhovedet at faa Sagen i Gang, for at imødekomme de Antydninger, som blev fremsatte i Efteraaret 1909 af det ærede Medlem fra Æbeltoft (N. Neergaard), det ærede Medlem fra Ringkøbing (J. C. Christensen) og det ærede Medlem fra Nørresundby (Jensen-Sønderup), der alle fremkom med den Antydning, at de ønskede et Landsting bygget op paa Juni-Grundlovens Alternativ, Gennemførelsen af dens § 44, et Landsting valgt ved Kommunalbestyrelserne. Det var, hvad de 3 Venstregruppeordførere den Gang fremholdt, og det forundrer mig en Smule, at der nu synes at være en Minoritet, i hvert Fald enkelte Medlemmer, som den ærede Fleritalsordfører gav Udtryk for, der holder paa noget andet, for den Gang hørte man ikke Tale om noget som helst andet. De 3 Gruppeordførere fremsatte alle den Tanke, at man skulde gennemføre Juni-Grundlovens Alternativ. Det var for at imødekomme disse 3 Gruppeordførere for det daværende tredelte Delegationsvenstre, at de radikale subsidiært gik ind paa et Landsting valgt ved de kommunale Raad. Det var altsaa den yderste Indrømmelse fra radikal Side. Vi Socialdemokrater sluttede os til den Indrømmelse, fordi ogsaa vi var stærkt interesserede i, at Forfatningssagen overhovedet kunde komme i Gang. Vi sluttede os dertil under to Forudsætninger, hvoraf den ene for øvrigt ogsaa var de Radikales, nemlig en samtidig eller en i hvert Fald meget hurtigt efterkommende Reform af den kommunale